

AKTUALITĀTES TIESĪBU AKTOS

(01.03.2026. - 31.03.2026.)

Saturs

- ▶ Grozījumi Notariāta likumā
- ▶ Grozījumi Civilprocesa likumā
- ▶ Grozījumi Iesniegumu likumā
- ▶ Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā
- ▶ Grozījumi Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likumā
- ▶ Grozījumi Jaunatnes likumā
- ▶ Naftas produktu cenu pieauguma ierobežošanas likums

Sankciju jaunumi

- ▶ Krievijas hibrīddraudi: četras personas iekļautas ES sankciju sarakstā par informācijas manipulācijām
- ▶ ES publicē jaunas FAQ vadlīnijas par maksājumu pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar ES sankcijām pret Krieviju
- ▶ ES pagarinājusi sankcijas personām saistībā ar Krievijas karu pret Ukrainu
- ▶ Bosnija un Hercegovina: Padome pagarinājusi ierobežojošo pasākumu regulējumu līdz
- ▶ 2027. gada martam
- ▶ ASV oficiāli atceļ sankcijas pret “Belaruskali”
- ▶ Krievijas centrālā banka apstrīd aktīvu iesaldēšanu ES tiesā

GROZĪJUMI NOTARIĀTA LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2025. gada 18. decembrī tika pieņemti Grozījumi Notariāta likumā, kuri stājās spēkā 2026. gada 1. martā.
- ▶ Grozījumi nosaka, ka vienošanās par bērnu aizgādību, saskarsmes tiesībām un bērnu uzturlīdzekļiem slēdzama notariālā akta formā, paredzot tā saistību izpildi Notariāta likuma D¹ sadaļā noteiktajā kārtībā.
- ▶ Vienošanās saturā jābūt iekļautiem arī tās pārskatīšanas nosacījumiem. Attiecībā uz saskarsmes tiesībām jābūt iekļautiem noteikumiem par saskarsmes izmantošanas kārtību, laiku un vietu, kā arī pienākumu un izdevumu sadali starp pusēm saskarsmes tiesību īstenošanai.
- ▶ Izmaiņas Notariāta likuma 107.⁴ pantā paredz, ka notariālo aktu par saskarsmes tiesībām prasītājs var iesniegt zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei triju gadu laikā no attiecīgā notariālā akta (vienošanās) taisīšanas dienas. Ja notariālais akts nav iesniegts zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei triju gadu laikā no attiecīgā notariālā akta (vienošanās) taisīšanas dienas, saskarsmes kārtības noteikšanu var prasīt vispārējās prasības tiesvedības kārtībā.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

GROZĪJUMI CIVILPROCESA LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2025. gada 18. decembrī tika pieņemti Grozījumi Civilprocesa likumā, kuri stājās spēkā 2026. gada 1. martā.
- ▶ Grozījumi precizē kārtību, kā tiek izpildītas vienošanās par bērnu aizgādību, saskarsmes tiesībām un bērnu uzturlīdzekļiem. Ņemot vērā, ka vienošanās slēdzama notariālā akta formā, atbilstoši Notariāta likuma D¹ sadaļai, tā ir izpildāma kā tiesas spriedums. Tādējādi turpmāk šādu vienošanos varēs nodot piespiedu izpildei tiesu izpildītājam, neiesaistot tiesu.
- ▶ Grozījumi paredz arī sankcijas par vienošanās nepildīšanu. Turpmāk vecākam varēs piemērot naudas sodu līdz 1500 eiro.
- ▶ Pagaidu aizsardzība pirms prasības celšanas nav pieļaujama, ja iespējamā prasītāja tiesību aizskārums izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām un ir noslēgts Notariāta likuma D¹ sadaļā noteiktajā kārtībā izpildāms notariālais akts par aizgādību vai saskarsmes tiesībām.
- ▶ Izpildu dokumentu lietās, kas izriet no saskarsmes tiesībām, var iesniegt piespiedu izpildei triju gadu laikā no tiesas vai tiesneša nolēmuma spēkā stāšanās dienas vai notariālā akta (vienošanās) taisīšanas dienas.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

GROZĪJUMI IESNIEGUMU LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 5. februārī tika pieņemti Grozījumi Iesniegumu likumā, kuri stājās spēkā 2026. gada 1. martā.
- ▶ Grozījumi būtiski saīsina termiņus, kādā valsts un pašvaldību iestādes sniedz atbildes uz iedzīvotāju iesniegumiem. Turpmāk iestādēm pēc būtības jāsniedz atbilde ne vēlāk kā 10 darbdienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas. Vienlaikus grozījumi paredz iespēju pagarināt atbildes sniegšanas termiņu līdz vienam mēnesim, ja nepieciešama papildu informācijas iegūšana, sadarbība ar citām iestādēm vai liela apjoma datu apstrāde.
- ▶ 10 darbdienu atbildes termiņš neattiecas uz gadījumiem, kad citi normatīvie akti nosaka atšķirīgus termiņus, piemēram, administratīvā akta izdošanas gadījumā.
- ▶ Iestāde atbildi uz iesniegumu var sniegt rakstveidā, mutvārdos vai citā formā. Mutvārdos vai citā formā atbildi var sniegt, ja iesniedzējs tam ir piekritis.
- ▶ Likums nosaka, ka iestāde var pieņemt zināšanai iesniegumus, kuru saturs neprasa atbildi pēc būtības, kā arī paredz iestādes tiesības atstāt iesniegumu bez izskatīšanas, kad iesniedzējs izmanto tiesības iesniegt iesniegumu negodprātīgi vai iesniegums nav saistīts ar valsts pārvaldes funkciju. Šis regulējums novērš resursu tērēšanu nepamatotos gadījumos.
- ▶ Grozījumi arī precizē pārsūtīšanas kārtību: ja iesniegums nav kompetencē, tas tiek pārsūtīts citai iestādei piecu darbdienu laikā, un iesniedzējs tiek par to informēts. Iesniegumiem, kas iesniegti līdz 2026. gada 28. februārim, piemēro līdzšinējo regulējumu.

GROZĪJUMI NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJAS UN TERORISMA UN PROLIFERĀCIJAS FINANSĒŠANAS NOVĒRŠANAS LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 5. februārī tika pieņemti Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā, kuri stājas spēkā 2026. gada 6. martā.
- ▶ Grozījumi paplašina klienta izpētes prasības valūtas tirdzniecības darījumos. Klienta izpēte valūtas tirdzniecības darījumos turpmāk var tikt veikta arī darījumiem, kas mazāki par 1500 eiro, ņemot vērā riska novērtējumu. Līdz šim tas bija jāveic tikai gadījumā, ja darījumu kopējā summa pārsniedza 1500 eiro.
- ▶ Lai nodrošinātu starptautisko un nacionālo sankciju izpildei nepieciešamās informācijas pieejamību, ikvienai personai ir tiesības tūlītēji, nefiltrēti, tieši un brīvi saņemt informāciju par patiesajiem labuma guvējiem no Valsts ieņēmumu dienesta un tiešsaistes formā - no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra.
- ▶ Tiek precizēts arī valsts un pašvaldību institūciju pienākumus nodrošināt Finanšu izlūkošanas dienestam (FID) nepieciešamo informāciju, izmantojot rakstisku, tiešsaistes vai automatisku datu apmaiņu. Šīs izmaiņas stāsies spēkā 2027. gada 10. jūlijā.
- ▶ Grozījumi likumā ievieš ES Regulas Nr. 2023/1114 terminus “kriptoaktīvs” un “kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs”.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

GROZĪJUMI VALSTS AIZSARDZĪBAS MĀCĪBAS UN JAUNSARDZES LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 26. februārī tika pieņemti Grozījumi Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likumā, kuri stājas spēkā 2026. gada 13. martā.
- ▶ Grozījumi paredz, ka sākot no 2026. gada 1. septembra valsts aizsardzības mācība (VAM) kā obligāts mācību kurss tiks īstenots arī neklātienas un tālmācības izglītības programmās vispārējās vidējās izglītības līmenī.
- ▶ Līdz šim likums paredzēja, ka valsts aizsardzības mācības apguve netiek organizēta neklātienas un tālmācības izglītības programmās, tādējādi jaunās izmaiņas paplašina kursa pieejamību visiem skolēniem neatkarīgi no mācību formas.

GROZĪJUMI JAUNATNES LIKUMĀ

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 19. februārī tika pieņemti Grozījumi Jaunatnes likumā, kuri stājas spēkā 2026. gada 19. martā.
- ▶ Grozījumi paredz, ka turpmāk jaunietis likuma izpratnē ir persona no 13 līdz 30 gadu vecumam. Iepriekš līdz 25 gadu vecumam. Tādējādi tas ļauj plašākam personu lokam saņemt gan valsts, gan pašvaldību atbalstu.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie grozījumi, kas neatspoguļo veiktos grozījumus pilnā apmērā.

NAFTAS PRODUKTU CENU PIEAUGUMA IEROBEŽOŠANAS LIKUMS

Pieejams [šeit](#):

- ▶ 2026. gada 26. martā tika pieņemts Naftas produktu cenu pieauguma ierobežošanas likums, kas stājās spēkā 2026. gada 28. martā.
- ▶ Likuma mērķis ir veikt pasākumus, lai ierobežotu pasaules enerģētiskās krīzes dēļ strauji pieaugušo naftas produktu cenu ietekmi uz tautsaimniecību un iedzīvotājiem.
- ▶ Tas nosaka akcīzes nodokļa pagaidu likmes naftas produktiem laika posmā no 2026. gada 1. aprīļa līdz 30. jūnijam.
- ▶ Likums paredz samazināt līdzšinējo akcīzes nodokļa likmi par 15,2% (no 467 uz 396 eiro par 1000 litriem).

SANKCIJU JAUNUMI

KRIEVIJAS HIBRĪDDRAUDI: ČETRAS PERSONAS IEKĻAUTAS ES SANKCIJU SARAKSTĀ PAR INFORMĀCIJAS MANIPULĀCIJĀM

Preses relīze:

- ▶ ES Padome ir iekļāvusi četras personas sankciju sarakstā par iesaistīšanos Krievijas ārvalstu informācijas manipulācijās un iejaukšanās darbībās. Starp tām ir Sergey Klyuchenkov un Ernest Mackevičius, kuri abi tiek apsūdzēti propagandas izplatīšanā, kas attaisno Krievijas karu pret Ukrainu. Graham Phillips un Adrien Bocquet iekļauti sarakstā par Kremļa naratīvu pastiprināšanu mediju saturā un publiskos uzstāšanās pasākumos. Ar šo papildinājumu ES ierobežojošie pasākumi tagad attiecas uz 69 personām un 17 organizācijām, ietverot aktīvu iesaldēšanu, finansējuma aizliegumus un ceļošanas ierobežojumus. Padome uzsver, ka šo personu darbības tieši atbalsta politiku, kas grauj demokrātiju un drošību ES un Ukrainā. Sankciju mērķis ir novērst hibrīdos draudus un dezinformācijas kampaņas, ko īsteno Krievija

ES PUBLICĒ JAUNAS FAQ VADLĪNIJAS PAR MAKSĀJUMU PAKALPOJUMU SNIEGŠANU SASKAŅĀ AR ES SANKCIJĀM PRET KRIEVIJU

Vadlīnijas:

- ▶ Eiropas Komisija 2026. gada 13. martā publicēja jaunas FAQ vadlīnijas, kurās skaidrots, kā ES sankciju pret Krieviju 5. b panta 2. punkts attiecas uz maksājumu pakalpojumiem, ko sniedz noteiktām Krievijas personām. Vadlīnijās norādīts, ka aizliegti ir tikai konkrēti regulēti pakalpojumi – kriptoaktīvu pakalpojumi, maksājumu instrumentu izsniegšana, maksājumu apstrāde, maksājumu ierosināšana un elektroniskās naudas izsniegšana. Pakalpojumi, piemēram, piekļuve internetbankai, tiešie pārskaitījumi un skaidras naudas izņemšana, joprojām ir atļauti.
- ▶ Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem nav jāslēdz esošie konti, taču tie nekavējoties pārtrauc aizliegtos pakalpojumus, tiklīdz klients nonāk sankciju darbības jomā. Esošās kartes var turpināt lietot, bet jaunu karšu izsniegšana vai atjaunošana skartajiem klientiem ir aizliegta.
- ▶ FAQ arī precizē piemērošanu atkarībā no dzīvesvietas, to, ka sankcijas neattiecas uz ārpus Krievijas reģistrētām organizācijām, kas nav Krievijas uzņēmumi, un uzsver apiešanas noteikumu nozīmi.

ES PAGARINĀJUSI SANKCIJAS PERSONĀM SAISTĪBĀ AR KRIEVIJAS KARU PRET UKRAINU

Preses relīze:

- ▶ ES pagarinājusi sankcijas par sešiem mēnešiem pret personām un organizācijām, kas atbalsta Krievijas karu pret Ukrainu, pēc Ungārijas un Slovākijas veto izraisītās kavēšanās. Atjaunotie pasākumi, kas vērsti pret tiem, kuri apdraud Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti, ir spēkā līdz 15. septembrim. No saraksta tika izslēgtas divas personas, tostarp Nīderlandes pilsonis Niels Troost, kā arī piecas mirušas personas. Kopumā aptuveni 2 600 personām un organizācijām joprojām ir piemēroti ceļošanas aizliegumi, aktīvu iesaldēšana un ierobežojumi finanšu resursiem. Ungārija un Slovākija bija pieprasījušas izslēgt no saraksta noteiktus Krievijas oligarhus, savukārt Ungārijas premjerministrs Viktor Orbán aicināja apturēt ar enerģētiku saistītās sankcijas cenu pieauguma dēļ.

BOSNIJA UN HERCEGOVINA: PADOME PAGARINĀJUSI IEROBEŽOJOŠO PASĀKUMU REGULĒJUMU LĪDZ 2027. GADA MARTAM

Preses relīze:

- ▶ ES ir pagarinājusi sankciju piemērošanas regulējumu attiecībā uz Bosniju un Hercegovinu līdz 2027. gada martam. Šis regulējums ļauj ES piemērot sankcijas pret personām vai grupām, kas apdraud valsts suverenitāti, stabilitāti vai Deitonas/Parīzes miera līgumu. Sankcijas var ietvert aktīvu iesaldēšanu, ceļošanas aizliegumus un ierobežojumus finanšu atbalstam, lai gan pašlaik konkrētas personas vai grupas netiek mērķētas. Padome uzsver, ka rūpīgi uzraudzīs situāciju un turpinās atbalstīt Bosnijas un Hercegovinas ceļu uz ES kā vienotai un suverēnai valstij.

ASV OFICIĀLI ATCEĻ SANKCIJAS PRET “BELARUSKALI”

Preses relīze:

- ▶ ASV Finanšu ministrijas Ārvalstu aktīvu kontroles birojs (OFAC) ir atcēlis visas sankcijas pret BPC un “Belaruskali” un izdevis jaunu vispārējo licenci, kas ļauj veikt darījumus ar Belinvestbank un vairākiem tās saistītajiem uzņēmumiem. Vispārējā licence Nr. 14 atļauj darījumus ar Belinvestbank un uzņēmumiem, kuros tai pieder 50% vai vairāk, taču neatbloķē iepriekš iesaldēto īpašumu un neatsauc citus ierobežojumus saskaņā ar Baltkrievijas sankciju noteikumiem.
- ▶ OFAC arī noteica, ka vairs nav nepieciešami ierobežojumi attiecībā uz Baltkrievijas Finanšu ministriju un Baltkrievijas Attīstības banku saskaņā ar izpildrīkojumu Nr. 14038. Rezultātā vispārējā licence Nr. 13 ir arhivēta, un BPC, “Belaruskali” un tās Ukrainas meitasuzņēmums ir izslēgti no sankciju saraksta.
- ▶ Lēmums tika pieņemts pēc 19. marta paziņojuma, kas sekoja tikšanās starp Aleksandru Lukašenko un ASV prezidenta sūtni John Coale.

KRIEVIJAS CENTRĀLĀ BANKA APSTRĪD AKTĪVU IESALDĒŠANU ES TIESĀ

Preses relīze:

- ▶ Krievijas centrālā banka ir iesniegusi prasību ES Vispārējā tiesā Luksemburgā pret ES 2025. gada decembra lēmumu uz nenoteiktu laiku iesaldēt tās aktīvus. Rietumu jurisdikcijās joprojām ir iesaldēti aptuveni 300 miljardi ASV dolāru Krievijas valsts fondu līdzekļu, galvenokārt Euroclear kontos Beļģijā.
- ▶ Banka apgalvo, ka iesaldēšana tika pieņemta, pārkāpjot “nopietnus procedūras noteikumus”, un norāda, ka ES tiesību akti paredz vienprātīgu lēmumu, nevis balsu vairākumu. Avots, kas pazīstams ar lietu, teica, ka šie iespējamie procesuālie trūkumi veido sūdzības kodolu.
- ▶ Krievijas centrālā banka arī apgalvo, ka ES regula nelikumīgi liedz Krievijai piekļuvi tiesu iestādēm, pārkāpj īpašuma tiesības un pārkāpj valstu un to centrālo banku suverēno imunitāti.

Lai uzzinātu, kā mēs varam palīdzēt Jūsu biznesam, aicinām sazināties ar mūsu ekspertu komandu, kura izstrādās Jūsu biznesa vajadzībām piemērotāko un efektīvāko risinājumu!

KONTAKTI SAZIŅAI

Jānis Ciguzis
Juridiskās nodaļas vadītājs, CAMS, CGSS
janis.ciguzis@bdo.lv

Šī publikācija ir rūpīgi sagatavota, tomēr tā ir uzrakstīta vispārīgi, un tā ir jāuztver kā vispārīgs informatīvs materiāls, kas nav attiecināms uz nevienu konkrētu situāciju. Šo publikāciju nedrīkst lietot vai atsaukties uz to, lai vērtētu konkrētas situācijas, un Jums nevajadzētu rīkoties saskaņā ar šajā publikācijā ietvertu informāciju, neiegūstot iepriekšēju profesionālu konsultāciju.

© Visas autortiesības pieder BDO Law. Visas tiesības aizsargātas.

